

ת"פ 4615/02/22 - מדינת ישראל נגד רועי דמתי

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 4615-02-22 מדינת ישראל נ' דמתי
תיק חיצוני: 257409/2020

כבוד השופטת רקפת סגל מוהר	בפני
מדינת ישראל	מאשימה
	נגד
רועי דמתי	נאשם

החלטה

לפני בקשה לביטול כתב האישום בשל חלוף הזמן ושיהוי בהגשת כתב האישום.

רקע

1. בתאריך 2.2.22 הוגש כנגד המבקש כתב אישום המייחס לו עבירה של תקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין, תשל"ז 1977.
2. בכתב האישום נטען כי כשבוע לפני 24.5.20, בשעה שאינה ידועה למאשימה, בדירה שברח' השניר 3/27 בחדרה, תקף המבקש את אמו הגב' עליזה דמתי (להלן: "המתלוננת"), בכך שירק לעברה יריקה שפגעה בפרצופה.
3. מאז הוגש כתב האישום ועד כה, נדחה מתן תשובת הנאשם מעת לעת, תחילה בעקבות בקשתו כי ימונה לו סנגור ציבורי ובהמשך בשל בקשות בא כוחו לאפשר לו את מיצוי ההליך בדרכים אחרות, לרבות בדרך של העברתו למסגרת של הסדר מותנה, נסיון שלא צלח בסופו של דבר.
4. בתאריך 29.12.22 הגיש ב"כ הנאשם את הבקשה שלפני.

טענות ב"כ המבקש ונימוקי הבקשה

5. טענתו העיקרית של ב"כ המבקש נוגעת לזמן שחלף מאז מועד הארוע (בסמוך לפני 24.5.20) ועד להגשת כתב האישום, כשנה ו- 9 חודשים לאחר מכן (ב- 2.2.22).
6. לתמיכת בקשתו הפנה ב"כ המבקש אל הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 4.1202 בדבר "משך טיפול התביעה עד להגשת כתב אישום" (להלן: "הנחיית היועמ"ש"), אשר לטענתו קובעת, בין השאר, כי "בעבירות מסוג עוון יש לפעול לסיום התיק בתוך 12 חודשים", והתייחס גם לטעמים העומדים בבסיסה.
7. לשיטת ב"כ המבקש, השיהוי שארע בהגשת כתב האישום בתיק זה, באופן הנוגד את הנחיית היועמ"ש, צריך להוביל לביטולו, מה גם שמדובר בארוע "מינורי" שעיקר חקירתו מוצה בתוך מספר ימים ואשר מעיון בתיק החקירה עולה כי אף אם בוצעה בו השלמת חקירה טכנית, הרי שזו הסתיימה עוד לפני 19.4.21. בנוסף לכל אלה, המתלוננת שהיא אמו של הנאשם, בקשה לבטל את תלונתה.

תגובת המשיבה

8. המשיבה מתנגדת לבקשה וטוענת כי סעיף 4(א)(2)(ב) להנחיית היועמ"ש מאפשר לה לגבש את החלטתה הסופית בתוך **18 חודשים** - תקופה שתחילתה ביום קליטת התיק ביחידת התביעות ואשר אינה כוללת את פרקי זמן שונים כדוגמת השלמות חקירה, תקופת היידוע ועוד. משך זמן זה, כך לטענת המאשימה, נקבע במסגרת עדכון הנחיית היועמ"ש לאחר שקודם לכן משך הזמן לטיפול בעבירות מסוג עוון עמד על 12 חודשים.
9. לגופו של עניין, טוענת המשיבה כי התיק התקבל אצלה ביום 22.10.20 (ר' צילום כריכת תיק החקירה ופירוט התנועות בו). משכך, ומאחר שכתב האישום הוגש בחלוף שנה ו- 3 וחצי חודשים מאז, לא מדובר בשיהוי המצדיק את ביטול כתב האישום.

10. אשר לעבירה המיוחסת למבקש - לשיטת המשיבה לא מדובר בארוע "מינורי" ובנוסף לכך, מן התיק עולה כי בקשת המתלוננת לבטל את תלונתה נגד בנה היתה נעוצה בחשש שלה לשלומה, שעה שהיא עצמה חשה תחושות של פחד מפניו, עד כי עזבה את ביתה לפרק זמן ממושך.

דין והכרעה

11. סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב- 1982 מאפשר את ביטולו של כתב אישום מקום בו הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית. ככלל,

טענה לביטול כתב האישום מכח דוקטרינת ההגנה מן הצדק, תתקבל אך במקרים חריגים בהם התנהלות הרשות היא כה נפסדת, עד כי לא ניתן לנהל את ההליך הפלילי בצורה הוגנת.

12. יש לזכור כי תכליתה של טענת ההגנה מן הצדק אינה לענוש את התביעה על מחדליה:

"עיקר עניינה של ההגנה מן הצדק הוא בהבטחת קיומו של הליך פלילי ראוי, צודק והוגן. בעיקרון עשויה אפוא ההגנה לחול בכל מקרה שבו קיומו של ההליך הפלילי פוגע באופן ממשי בתחושת הצדק וההגינות כפי שזו נתפסת בעיניו של בית-המשפט. מטרת החלטה של ההגנה היא לעשות צדק עם הנאשם, ולא לבוא חשבון עם רשויות האכיפה על מעשיהן הנפסדים. ואולם לרוב (אם כי לא תמיד) תיוחס הפגיעה בצדקתו ובהגינותו של ההליך הפלילי להתנהגות נפסדת של הרשויות, ובמקרים כאלה אכן מוטל על בית-

המשפט לבקר את מהלכיהן. ברם לא כל מעשה נפסד שעשו הרשויות החוקרת או המאשימה או רשות מעורבת אחרת יצדיק את המסקנה שדין האישום להתבטל מטעמי הגנה מן הצדק בין מפני שבאיזון בין האינטרסים הציבוריים המתנגשים גובר העניין שבקיום המשפט, ובין (וזה כמדומה המצב השכיח) מפני שבידי בית-המשפט מצויים כלים אחרים לטיפול בנפסדות מהלכיהן של הרשויות. ביטולו של הליך פלילי מטעמי הגנה מן הצדק מהווה אפוא מהלך קיצוני שבית-המשפט אינו נזקק לו אלא במקרים חריגים ביותר" (ע"פ 4855/02 מ"י נ' ד"ר איתמר בורוביץ [פורסם בנבו]).

13. לאחר שנדרשתי לטענות הצדדים בנסיבות המקרה שלפני, מסקנתי היא כי דין הבקשה להידחות.

ואלה טעמי:

א. הנחיית היועץ המשפטי לממשלה בדבר "משך טיפול התביעה עד להגשת כתב אישום", פורסמה בחודש אוגוסט 2010 ונכנסה לתוקף בחלוף שנה, דהיינו בחודש אוגוסט 2011. המטרה העיקרית של ההנחיה היא "להציב בפני גורמי התביעה מגבלות זמן ברורות עד להגשת כתב אישום, תוך קביעת מנגנוני פיקוח ובקרה על ניהול גורמי התביעה בפרקי זמן אלו", ובין השאר נכתב בה ש"כעניין שבמדיניות נקבע כי חלוף זמן רב מאז החלה החקירה עשוי לעיתים להיות שיקול לסגירה של תיק פלילי...".

בסעיף 4 (א)(2)(ב) להנחיה זו נקבע כי:

"(2) ככלל, יתן תובע החלטתו בעניין תיק חקירה מסוים מוקדם ככל האפשר ולא

עמוד 3

יאוחר מפרקי זמן אלו:

... (ב) בעבירות מסוג עוון יש לפעול לסיום הטיפול בתיק בתוך 12 חודשים.

...

מנין התקופה יחל ביום קליטת התיק בתביעה ועד לקבלת החלטת התובע בדבר

העמדה לדין או סגירת תיק, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח

משולב], התשמ"ב - 1982".

בחודש מרץ 2020 עודכנה ההנחיה באופן שפרק הזמן להגשת כתב אישום בעבירות מסוג עוון הוארך ל- 18 חודשים. לכן, לנוכח העובדה שבעבירה מיום 24.5.20 עסקינן, נראה כי טענת ב"כ המבקש בעניין משך הזמן, שגויה.

זאת ועוד, סעיף 4 (ב) להנחיה מונה את פרקי הזמן שלא יימנו במסגרת פרק הזמן המרבי וייחשבו כמצדיקים את הארכת הזמן האמור לעיל (בעניינו - 18 חודשים), בכפוף לחובת דיווח לפרקליט מחוז, לראש יחידת התביעות או סגנו. על פרקי זמן אלה נמנים בין השאר התקופה שממועד הגשת בקשה להשלמת חקירה, לרבות המתנה לאישור שפיטה של מח"ש.

ב. מצילום כריכת תיק החקירה עולה מועד קליטתו אצלה המשיבה היה **22.10.20**. במצב דברים זה ולנוכח העובדה שכתב האישום הוגש ביום **2.2.22**, דהיינו בחלוף שנה וכמעט 4 חודשים, הרי שאין מדובר בשיהוי המחייב או מצדיק את ביטול כתב האישום.

עם זאת, אני מוצאת מקום להעיר כי על פניו נראה שלא מדובר בארוע שחקירתו אמורה היתה להיות ממושכת או מורכבת ולכן מצופה היה מהיחידה החוקרת לסיים את החקירה בפרק זמן קצר יותר, וגם אם התעורר הצורך לבצע השלמת חקירה מסוימת שלטענת ב"כ המבקש הסתיימה עוד לפני 19.4.21, היתה המשיבה צריכה להשלים את הטיפול בו מוקדם יותר גם כן. את חלוף הזמן ניתן יהיה לזקוף לזכות הנאשם במסגרת גזירת עונשו, היה ויורשע בביצוע העבירה המיוחסת לו בבוא העת.

14. סוף דבר, הבקשה נדחית.

תשובת הנאשם לכתב האישום תינתן ביום 30.3.23 בשעה 08:45.

המזכירות תזמן את הצדדים ותעדכן את יומני.

ניתנה היום, י"ח שבט תשפ"ג, 09 פברואר 2023, בהעדר
הצדדים.